

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felölös szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

A „Közérdek” eredeti táviratai.

A miniszterelnökség sajtóosztályától.

A esodás német ostromágyuk.

Berlin, aug. 25.

A berlini lapok a vezérkar engedelmével Lüttich várának Loucin nevű pánczélerődít-ményéről fényképeket tesznek közzé, melyek a német nehéztűzserég munkájának borzalmas hatásáról adnak hü képet.

A nagyközönség most először értesült a 40 centiméteres ostrom-mozsárágyuk létezéséről, melyek közül egy is elég erős arra, hogy a legerősebb betonpánczelt is átüsse. Ezek a lövegek voltak nyilván azok, melyekről a főhadiszállás-mester közölte, hogy az ellenség nem ismerte őket. Az a körülmény, hogy béke idejében képesek voltak ilyen ágyukat készíteni anélkül, hogy a külföld erről tudomást szerzett volna, legfényesebb bizonyítéka annak a kötelességérzetnek, amellyel a háborút a béke idején előkészítették.

A németek sikere.

Budapest, aug. 27.

Berlini jelentések szerint a németek Namur összes erőit bevették, ugyancsak Longwyt és elfoglalták Gent várost.

Hadisarcz Lüttichre.

Budapest, aug. 27.

A M. T. I. jelenti: Lüttichre ötven millió hadisarczot vetettek ki a németek.

Honvédeink győzelme.

Budapest, aug. 28.

A sajtóhadiszállásról hitelesen jelentik a magyar távirati irodának: Az orosz harcshírtérben több nap óta döntő harcok vannak folyamatban. Amíg azon csapataink, amelyek a kraszniki harcokban győztek, az oroszokat Lublin felé követik és egy szomszéd csoport a Bug és Wirprz közt ellenséges földön szintén győzelmesen előnyomulva a Zamosz körüli területet foglalta el.

Seregtettek a Kelet-Galicziában betört erős ellenséggel szemben a Lemberg-től északra, keletre és délkeletre levő területeket tartják.

Budapest, aug. 28.

A magyar távirati iroda jelenti: Az angol hadsereget, amelyhez három területi hadosztály csatlakozott, a német csapatok St. Güntin felől északra teljesen szétverték. Az ellenség St. Güntinen túl az egész vonalon visszanyomult, több ezer foglyot ejtettek a németek és 7 tábort, 1 nehéz üteget zsákmányoltak. Mezierstől délreugatra a német csapatok széles harcfrontban átkeltek a Mas folyón folytonos harcok közepette.

Balszárnyuk 9 napig tartó hegyes vidéken folytatott csaták után a francia csapatokat Epinaltól keletre visszaverte és győzelmesen nyomult előre. Brüsszel polgármestere ma közölte a város német parancsnokának, hogy a francia kormány tudomására hozta a belga kormánynak, hogy nem támogatja offenzív módon, mert maga is teljes defenzívára kényszerült.

Berlin, augusztus 28.

A Wolf-ügynökség jelenti: Az amsterdami helyőrség megkísérelt kirohanása közben Löven belga város lakossága, nyilván összebeszéles alapján, a házakból német csapatokra lövöldözött. A várost ezért teljesen rommá lötték.

Berlin, augusztus 28.

A Wolf-ügynökség jelenti: Longwy vitézül ellenállott, a várost a parancsnok csak akkor adta át, mikor már csak egy használható ágyúja volt. A német trónörökös ezért elismerésül meghagyta a fogságba jutott parancsnok kardját.

Budapest, augusztus 29.

A munkapárti körben tegnap este Tisza a párt tagjaival azt közölte, hogy a legfrissebb hírek a galicziai nagy csatáról egytől egyig kedvezőek és mindenképpen bizalomra és reményeségre adnak okot. Hadi szállásaink alapjaival meg lehetünk elégedve, persze ami a végső döntő eredményt illeti, türelemmel kell lennünk, hiszen olyan óriási területen lezajló csata, amelyen az északi harcshírtérben folyik, esetleg még néhány napig is eltarthat. Türelemmel kell lennünk, de ennek a türelemnek előre láthatólag meglesz a gyümölcse. A képviselők nagy meglepéssel fogadták Tisza nyilatkozatát.

Krakóba érkezett lap jelentések szerint németek megszállták Petrokaüt a czentstocho-warsói vonalon.

Bécs, aug. 29.

A német császár rendkívül meleg hangú táviratban közli a királynak, hogy a kraszniki győzelemmel tanúsított osztrák magyar hősiesség méltánylata és nagyrabecsülése jeléül a pour le merite rendjelt adományozza a királynak. Konrad vezérkari főnöknek pedig a vaskereszt első és második osztályát. A király erre a táviratra szintén meleg hangú táviratban válaszolt.

Berlin, augusztus 29.

Nagyvezér jelenti: Manoviller Lunneville-től keletre a legerősebb francia zárerőd a németek birtokába jutott.

Aranyat vasért!

Az „Augusztus—Gyorssegély alap” felkért, hogy abban a nagy munkában, amit az ország hazafias közönsége arany ékszereinek vasgyűrűre való beváltása a központi bizottságnak ad, legyen segítségére.

Talán szükségtelen ismeretnem az alap jótékony működését: a háború okozta fájdalmakat enyhíti az adakozó közönség aranypénzzé öntött ékszereivel, egyelőre a harcoló apák és családfentartók hiányát pótolja azáltal, hogy ezen itthon maradt családjának nyújt mindentéle segítséget s majd a háborúból visszatért keresésképtelenek, vagy kenyérkeresőjéitől megfosztott családok megélhetését igyekszik előmozdítani.

Az alap működése az egész országra kiterjed, épen ezért az „aranyat vasért” mozgalom terjesztésével egyidőben arra is felkért, hogy addig is, míg a hivatalos apparatus megmozdulhat, közöljem az alap vezetőivel a mi itthon maradtjaink segélyezésének módját, hogy szükség esetén a begyűlt adományokból segítségünkre jöhessen.

Midőn mindezeket tudomására hozom Alsó-Fehér vármegye hazafias közönségének, egyúttal azt is közlöm, hogy Nagyenyeden Sándor Jenőné polgármesterné, Nagy Pálné főszolgabiróné, Abrudbányán Incze Antalné polgármesterné, Vizaknán Ambrus Károlyné polgármesterné, Szabó Lajosné főszolgabiróné, Gyulafehérvárt Ávéd Jákóné nyug. gimn. igazgatóné, Marosújvárt Binder Józsefné főszolgabiróné, Verespatakon Imreh Józsefné főszolgabiróné, Magyarígyenben Csuka Domokosné főszolgabiróné, Tövisen Tokos Gézáné főszolgabiróné és Balázsfalván Mendel Jakabné gyárosné urnőket hívtam segítségemül.

Kérem a nemes adakozókat, hogy nélkülözhető ékszereiket adják át az előbb felsorolt urnők bármelyikének, ugyanott jelentsék be igényüket a vasgyűrűre. A munkatársainktól vett értesítés után néhány napra (esetleg azonnal) minden adakozó részére el fogom küldeni az illető urnőhöz a „Pro patria 1914.” felirású vasgyűrűt.

Azzal a kéréssel fordulok megynék nemes szívű közönségéhez, hogy aki csak teheti — minden felszólítás nélkül — támogassa ezt az eléggé nem méltatható, igazán jótékony mozgalmat, mint ahogy ezt már ország-szerte mindenütt megteszik.

Szász Józsefné.

Magyar-román testvériség.

Mezőbánd ünnepe. — Hűségüket a kormánybiztos előtt.

Gyönyörű és lélekemelő ünnepe folyt le a hó 24-én Mezőbándon a hazafias és egyetértő, szívet-lelékkel egyesült magyar-román testvériségnek. E nagy napokban sziklaszilárd-sággal, elválaszthatatlanul összeforvva nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül a haza és a trón védelmére kelve látjuk az ország minden fiát s erőnkét, bizalmunkat megszáorozza a hazafias testvériség olyan megnyilatkozása, mint amilyent Mezőbánd felmutatott.

A Marostorda vármegye eme rohamos fejlődésű gócpontjának magyar-román lakossága már a háborús események bekövetkezése óta számos példáját adta a testvéri egyetértésnek, a nemzetiségi és vallási válaszfalak leomlásának, de a község derek vezetői ugy latták jónak, hogy ezt a testvériséget ünnepélyes szövetséggel és eskütétellel is megpecsételjék és az eskütételre meghívták Szász József megyei főispán-kormánybiztos, aki Orbán Balázs főjegyző és dr. Müller Jenő nagyenyedi ügyvéd, az ottani munkapárt elnöke kíséretében jelent meg Mezőbándon.

Az ünnepség a református és g. kath. templomban folyt le, először a ref. templomban gyűlt össze a község egész népe, vezető intelligenciája, közte: Kelemen Béla főszolgabíró, Sándor Pál, dr. Rusu Aurel ügyvéd, dr. Agyagási Károly, stb., továbbá a magyar és román részről választott bizalmi férfiak, azután pedig a g. kath. templomba mentek.

Mindket helyen felolvasták a mezőbándi magyar-román lakosság magyar és román nyelven fogalmazott és írásba foglalt manifesztumát, melyben nemzetiség és felekezeti különbség nélkül a jelen nagy időkben a haza és a király iránt legrendíthetlenebb hűségüket fejezik ki, a nyilatkozatot az öszszesek aláírták, előbb azonban Visky Gyula ref. lelkész, majd Alboni Oktávián g. keleti és Décsy Dénes g. kath. főesperes magyar és román nyelven szólottak a néphez s izzó hazafiasságu beszédben figyelmeztettek a háborút viselő nemzet iránti legszentebb kötelességekre, melyeknek teljesítésében mindnyáján egyesülnünk kell. Décsy főesperes beszéde különösen kitért arra, hogy a román-ságnak az orosz ep oly ellensége, mint a magyarnak s hogy a magyar-románok kez fogva kell küzdenie a sötétség, a pánszláv reakció ellen.

A román papok magyarul szólottak a ref. templomban, magyarul és románul a g. kath. templomban s Szász József kormánybiztos is előbbi helyen magyar, utóbbi helyen román nyelven szólott a néphez s leirhatatlan lelkesedést keltett a mindenki által megértett kormánybiztosi szöveget.

Mélyen megható és gyönyörű jelenet volt, midőn a hűségüket letétele után a teljes egyházi ornátusban levő papok megcsókolták egymást s példájuk szerint magyarok és románok összeölelkezve tettek esküt, hogy a haza és király iránti hűségben, egymás iránti megértésben örökké egyek lesznek s száz ajak mondta fennhangon a deklaráció és eskü szövegét.

Az ünnepélyről a kabinetirodát, a miniszterelnököt és belügyminisztert üdvözölő sürgönyben értesítették, ugyszintén sürgönyileg üdvözölték a frigykötés alkalmából a r. kath., g. kath., g. keleti és református erdélyi püspö-

köt is. Végül pedig nagy banket volt, melyen diszes férfi és női közönség vett részt, s igazi lelkesedéssel ünnepelte ugy az egyetértést, mint vármegyénk népszerű és közszeretettben álló főispánját és kormánybiztosát.

A mezőbándi magyar román testvériség megpecsételésének írott dokumentuma.

Közöljük szó szerint az okmányt, mely utmutatóul szolgálhat vármegyénk minden községének, vármegyénk egész közönségének.

Isten nevében.

Nagy időkben élünk.

Történelmi átalakulások küszöbén állunk, amikor a nemzetek jövőjét s az országok határait a fegyverek hatalma fogja irányítani és megállapítani.

Európa egére sötét gomolygó felhők ereszkedtek, Dübörgő menydörgések zenéje mellett iródik a „Historia“ s a fellegekbe villámok süvítenek alá, hogy lángostoraikkal báványokat döntsenek romba, hogy azoknak helyébe oltárt lehessen építeni az igazság számára.

E világrengető nagy küzdelemnek a mi édes hazánk dicsőséges hadseregének is az a fenségesen megtisztelő feladat jutott, hogy a szláv zsarnoksággal és barbárizmussal szemben az erkölcsi igazságnak és kulturának legyen védelmezője. És legyen védelmezője egyttal a korona fényének és hatalmának, az ország határainak és területi épségeinek; s a nemzet politikai és gazdasági érdekeinek, hogy hős vérenek hullatásával egy szebb, egy dicsőbb és boldogabb jövőt vivjon ki és biztosítson nekünk.

E nagyszerű védelemre csak mitőlünk is százával mentek el a hősök. Mezőink, utcáink, házaink és templomaink üresen maradtak.

De szíveink megteltek és meggazdagodtak. Egy jóleső és megnyugtató, egy sokat felejtető és sokat ígérő tapasztalattal gazdagodtunk meg.

Azzal, hogy a rajtunk keresztül zúgó viharoknak sodra egységessé tette nemzetünket.

Nincsen közöttünk sem vallási, sem társadalmi és a mi mindennél többet érő — sem nemzetiségi különbség. Vidáman dalolva, hazát és trónt az utolsó csepp vérig védeni kész lelkesedéssel mentek a harcba katonáink ugy a magyarok, mint a románok is.

Királyért, hazáért, fegyvereink győzelméért buzgó imádságok emelkednek az Egek urához a magyar templomokból s ugyanigy és ugyanezért imádkoznak a román templomokban is.

Magyar és román szíveknek egy és ugyanaz a vágya és reménye. Magyar és román anyák és hitvesek egy és ugyanazon oltárra tettek le áldozataikat.

És ezekhez járul az a másik megnyugtató tapasztalat, hogy Románia is a maga barátságos semlegességével a mi oldalunkon áll; sőt elérkezettnek látjuk az időt, hogy mint őszinte és jó szomszéd a közös ellenség ellen kardot rántva a mi védelmünk segítője legyen.

Mindezek a jóleső és megnyugtató tapasztalatok arra indítanak minket, mezőbándi magyarságot és román-ságot, hogy miután ezéljaink és érdekeink, reményeink és vágyaink egyek lettek, egymásnak testvéri jöböt nyujtsunk.

Arra indítanak, sőt parancsoijak nekünk, hogy fátyolt borítsunk mind arra, ami a multban egymással szemben panasz lehet.

Hogy feltékenységet és bizalmatlanságot, a mely hála Istennek, immár indokolatlanná

vált, egymás közül kiküszöböljük. És hogy a király és haza iránti hűségben s az egymás iránti megértésben és szeretetben, mint jó testvérek egyesüljünk.

Ugyanezért mi alulírottak mint a 4000 lelket számláló Mezőbánd nagyközségi magyarság és román-ság választott megbízottjai, ugy a magunk, mint a gbizóink nevében ezennel férfur becsületszavunkra kijelentjük, Isten és ember előtt ünnepélyesen ígérjük és fogadjuk, hogy ezen községünknek és hazánknek csak javára lehető megértő barátsággal és testvérisülést magunk között tölünk kitelhetőleg teljes erőnkbeől munkálni fogjuk és annak érvényt szerezni igyekezőnk.

És ígérjük és fogadjuk azt is, hogy egymást mint jó testvérekhez illik, bárhonnán jöhető bármily támadásellen megvédelmezzük.

Ezeket nevünk aláírásával is megerősítjük.

És amiképen mindezeket megtartjuk és másokkal is megtartatni igyekezőnk azonképen áldjon minket az Atya, Fiu, Szentlelek, Szentháromság, egy élő, igaz és örök Isten. Amen.

Kelt Mezőbándon az Ur születésének 1914. evecben augusztus hónapjában ennek 23. napján.

Szász József s. k.,
kormánybiztos.

Sándor Pál s. k.	Barta Elek s. k.
Kelemen Béla s. k.	Kis Péter s. k.
Visky Gyula s. k., ref. lelkész	Décsy P. Dénes s. k., gör. kath. főesperes
Fülöp Simou s. k.	Tamas István s. k.
Dr. Agyagási Károly s. k.	Moldován Péter s. k.
Id. Lőrinczi János s. k.	Gavrilé Pál s. k.
Péczeli Lajos s. k., k-jegyző	Seres György s. k.
Kis János s. k.	Kostin Tivadar s. k.
Tóvisi Gyula s. k.	Barta Pál s. k.
Orbán Balázs s. k., vm. II. főjegyző	Houka Ferenc s. k.
Alboni Oktávián s. k., gör. kel. lelkész	Egerházi István s. k.
Lantos György s. k.	Dr. Rusu Aurel s. k., ügyvéd
Moldován Sándor s. k.	Pop Gergely s. k.
György Tamas s. k.	Dávid Sándor s. k.
Gálalvy János s. k., tanító	Ture Vazul s. k.
	Kornea Demeter s. k.

A háboru eseményei.

Ausztria-Magyarország és Németország nagyszerűen fölkészült hadereje három nagyhatalommal és ugyanannyi kisebb állammal, tehát összesen hat országgal áll háboruban. Hat irányban támadunk és védekezünk.

Az összes vonalokon ellenállhatatlan erővel nyomulunk előre. A körülfogott Szerbiával s egyben Montenegróval könnyű szerrel fognak végezni katonáink. A harmadik kis ország: Belgium, rövid időn teljesen a németek hatalmába került. A francia és az orosz harcztérről is csak diadalmas sikereinkről hoz hírt a táviró és az ellenség még pillanatnyi előnyökhöz se tud jutni egyik ponton sem.

A mult hét jelentős eseménye a honvédség hősies vitézsége volt az orosz harcztéren. Amint utólag kitűnt, hogy az orosz haderő, melyet Krassniknál megvertünk, hat hadtestből állott, nem pedig négyből. A szakmányolt hadiszerek, valamint a hadifoglyok száma is nagyobb annál, amit előbb jelentettek. Háromezer fogoly, harmincz ágyu, hét gépfegyver és három zászló már a csata másodnapján zsákmány volt és miután a csata még kedden is egész nap tartott s a legnagyobb csapásokat ezen a napon mérték az oroszokra, feltehető, hogy a hadifoglyok száma és a hadizákmány sokkal jelentősebb.

Lényegben fő figyelmünk arra irányul, hogy a szerbeket abban, hogy a Száva-hid felrobbantását befejezzék, — megakadályozzuk, ami különben teljesen sikerült is. Éjszakánként e célból a szerb hadállásokat alandóan reflektorokkal világítjuk be.

A legutóbbi napokban ismételtén földerítő

szolgálatot végeztek Belgrád felett repülőgépeink. A repülőgépek rendkívül bravúrosan, mélyen Szerbia belseje felett is jártak és fontos adatokat hoztak a szerbek állásáról.

A villamos ivlámpák távcsővel jól láthatók, de hetek óta nem égnek. Ejjel a belgrádi villamos központ, mely a Száva közelében van, a vízművek bombázása közben rommá lövették.

Ausztria-Magyarország elfoglalta:

Augusztus 6-án Olkusz, aug. 6-án Volbrom, aug. 7-én Miechow orosz városokat, augusztus 8-án Radzivilov, Woloczyska, Nowosielicza, augusztus 12-én Jdrzejov orosz helységeket, aug. 14-én Sabác szerb várat, aug. 15-én Loznicza, Ljesnicza szerb községeket, aug. 17-én Obrenovác szerb helységet.

Seregünk átlépte a Visztuiát augusztus 8-án. E napon a határtól negyven kilométernyire minden orosz helység már a miénk volt.

Augusztus 14-én csapataink több helyen bevonultak Szerbiába, az ellenséges erőket mindenütt visszavetették.

A Drina melletti harcoknál döntő győzelmet arattunk. Sok foglyot ejtettünk. Csapataink csodálatra méltó bátorsággal harcoltak.

A németek elfoglalták:

Augusztus 3-án Alexandrovo, aug. 4-én Czenstochau és Kalis orosz várost. Augusztus 5-én Briey francia várost, aug. 7-én Lüttich (Liège) belga várat, aug. 18-án Mlava orosz várost, aug. 20-án Brüsszelt Belgium fővárosát, augusztus 23-án Luneville francia várt.

Augusztus 10-én a németek Mülhausennél teljesen tönkrevették és megsemmisítették a hetedik francia hadtestet.

Augusztus 11-én a németek a tizenötödik francia hadtest egyik vegyes dandárját Lunevillenél megverték, sok zsákmányt és hétszáz hadifoglyot szereztek.

Augusztus 13-án Henrik bajor herceg lovasszázadával megsemmisített egy francia dragonos osztalet.

Augusztus 21-én a németek Metz és a Vogézek között nagy diadalt arattak a francia seregek fölött. Ez volt a háború első nagy és jelentős csatája.

A németek teljesen visszaverték az Elaszt fenyegető francziákat és most egy nagy diadallal közelebb állnak Páris felé.

Augusztus 23-án a Neuhateautól két oldalról előnyomuló német hadsereg teljesen megverte a Semois folyón áthatolt francia sereget. Számos ágyú, igen sok fogoly, köztük több francia tábornok a németek kezébe került. Maastól nyugatra a német csapatok megverték egy angol lovasdandárt.

A német és az osztrák-magyar hadsereg egyesültek augusztus 6-án, orosz földön, Czenstochau és Bendin körül.

Zászlóaljunk tűzkeresztsége.

Hazajött sebesültek előadása.

Zászlóaljunk, mely e hó 19-én távozott városunkból a közönség osztatlan ünneplése és szeretete által kísérve, előbb Körösmezőre majd Sztaniszlauba menve átlépte az orosz határt; e hó 25-én, kedden délután 3-5 óra között részt vett a galicziai határon túl az oroszok ellen vívott és Krászniknál dicsőséggel végződött nagy csatában.

A honvéd hadosztály vezette be a harczt s vitézül oroszán módra harcztoltak vitéz honvédeink a tuleróval fellépő orosz csapatokkal. Az oroszok számbeli nagy fölényben voltak, minek következtében az előre tolt honvéd hadosztály kénytelen volt visszavonulni fedezett terep mögé, midőn minden oldalról előre törtetett az erdélyi hadtest több közös ezredéből álló, tüzérség által kellőleg fedezett két közös hadosztálya, ezek a honvéd hadosztályt is magukkal ragadva oly erővel vetették magukat a számban túlsúlyban levő orosz csapatokra, hogy azok alig egy pár órai heves harc után kényszerülve voltak a veszélyeztetett és a mieink által sikeresen megtámadott balszárnyukkal visszavonulni, mely visszavonulás később a beosztott honvédhuszárok gyors üldözése következtében pánikszerű futássá vált. A mieink közül, a mint a sebesültek előadják, szintén sokan sérültek meg, de a sebesültek legfőbbjének sérülése könnyű és nem életveszélyes. Az oroszok rendkívül sok halottat és sebesültet hagytak hátra a harc színhelyén, melyet a mieink elfoglaltak.

Városunkba szombaton reggel érkezett sebesültek Papp János, ki a kolozsvári és Karácsonyi József fejsz, ki a nagyenyedi 21. honvéd gyalogezrednél szolgált, beszélték el harcztéri élményeiket a vármegye kórházában, hol dr. Farnos Árpád igazgató-főorvos városunk intelligens önként jelentkező és vöröskereszti szolgálatot és ápolást tanuló hölgyei előtt előadást tartván, a sebesülteket a hölgyek segédkezése mellett azonnal ápolás alá vette és sebeiket beakoztate.

Előbbi kezén, utóbbi lábán van megsérülve, mindkettő sérülése lőtt seb és pár hét alatt gyógyul.

Nagy lelkesedéssel beszélték el csapataink hősiességét, az elért nagy sikereket, ugyancsak hangsúlyozták a csapatok kitűnő vezetését és jó ellátását is.

A sebesültek nagyrésze könnyű sebesülés lévén, alig várják, hogy újból a harcztterre mehessenek.

HIREK.

— **A bucsuzók.** Kedden délután ismét hosszú katonavonattal robbogott el tőlünk, népfölkelők távoztak a harcztba. Az eltávoztott bucsuzása a városháza előtt és a vasuti állomáson sok száraz mező közönség lelkes részvételével történt meg. A főtéren imára vezényelt csapatok bucsuzása megható volt, a városházáról a város lobogóját hajtotta meg a tanács a népfölkelők fölött, a közönség lelkes eljenzése közben. A főbokrétázott és zászlózott honvédek az önkéntes tüzoltózenekar induló mellett vonultak a vasuti állomáshoz. A közönség elhalmozta a katonákat kaláccsal, cigarettával, virággal, szeretettel és örömkönnnyek között mondott nekik Isten hozzádot.

— **Nagyenyed város hölgyeihez.** A nagyenyedi lelkes honleányok számtalanszor tanujelet adták annak, hogyha kell jó szóval, munkával, lelkesedéssel tudnak segíteni azoknak, akik hozzájuk fordulnak. Az augusztus 27. budapesti ujságokban felhívások jelentek meg, melyekben hősapkat, kézvédőt kérnek honleányainktól a hideg idő beálltára a harcztosok számára. A felhívás melyet egészében lapunk jövő számában közlünk, tájékoztatni fogja a hölgyeket a munkák sürgőssége és fontosságáról. Ehez csak annyit akarunk még hozzá fűzni, hogy addig is amíg hiteles mintákat s hozzá való anyagot beszerezhetünk, az áldozatkész hölgyek megkezdhetik most rendelkezésükre álló pamutból a munkát. Amikor a minták megérkeznek nyilvánosságra fogjuk hozni, hogy hol és mikor tekinthetők meg.

— **Uj személyvonat-közlekedés.** A Máv. kolozsvári üzletvezetősége tudomására hozza az utazó közönségnek, hogy Budapest

keleti p. u.—Predeal között Arad—Tövisen át egy új személyvonatpár fog forgalomba helyezettetni, mely vonatpár egyelőre csak Budapest—Brassó közt fog közlekedni s vonalainkon Tövis és Brassó állomásokról első ízben folyó évi augusztus hó 27-én indult meg. Mindkét vonat I., II. és III-ad osztályu kocsikkal fog közlekedni s megfelelő személyvonatu jegy váltása mellett vehetők igénybe. Ez a vonat hatósági igazolvány nélkül használható Arad—Brassó, illetve Predeal között. Ezen új vonatpár menetrendje Tövis—Predeal közt a következő: Tövisről indul 12 óra 34 perczkor, Kiskapusra 2 óra 10 perczkor, Brassóba 6:18-kor és Predealra 7 óra 40 perczkor érkezik este. Predealról este 9:40-kor indul, Brassóba 10:41-kor, Kiskapusra 3:08-kor és Tövisre 4 óra 16 perczkor érkezik. A vonatpárnak a brassó—predeal részén való közlekedtetéséről annak idején hirdetményileg fogják a közönséget értesíteni.

— **A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.** A hadiállapot tartamára a kereskedelmi miniszter a munkaszünetet az 1891. évi XIII. t. cz. hatálya alá tartozó mindegyik munkára, üzemre és elárúsításra nézve felfüggesztette.

— **Sebesült katonák felőli tudakozódások.** Ugy a saját, mint a szövetségeseink hadseregehez (haditengerészet, honvédség, népfölkeléshez) tartozó sebesültek és betegek tartózkodási helyéről és állapotáról szóló értesítéseket kizárólag a Vöröskereszt-Egylet budapesti és bécsi értesítő irodái adják meg és pedig csak írásban vagy táviratilag.

— **Alsó-Fehér vármegye kir. tanfelügyelői hivatalának tisztviselői** kötelezték magukat, hogy a míg a háboru tart, fizetésüknek egy százalékát szeptembertől kezdődőleg havonta beiktudik a „Magyar Általános Hitelbank“ budapesti pénzüntézethez „A hadbavonultak családtagjainak országos segélyező bizottsága“ számlájára juttatva.

— **Református kántorválasztás.** Tudomására hozzuk a református egyháztagoknak, hogy a kántori állásra a kitűzött határidő alatt 8-án adták be a folyamodványukat. A jelölő bizottság Jancsó Lajos esperes elnöke alatt július 30-án ült össze, s a pályázók közül 3-át jelölt: a 3 legjobb képzettségű folyamodót. Ezek rendre megjelennek gyülekezetünkben és egy-egy vasárnapi istentiszteletet végeznek a templomban s a presbiterium által kiküldött bíráló bizottságon kívül a nagyközönségnek is bemutatkoznak. A jelöltek a következő sorrendben jönek próbálni: 1. Pakuts Ferenc szilágységi kántor szept. 6-án, 2. Simó Sándor marosludasi kántor f. évi szept. 13-án, 3. Pongrácz József zabolai kántor szept. 20-án. A ref. híveket és választó jogosultakat felhívjuk, hogy a próbákon mentől teljesebb számban jelenjenek meg, hogy a jelölteket megismerve adhassák majd le a választáson szavazatukat. A választás f. évi szept. 27-én délután lesz, mire a választók figyelme a törvény előírta módon külön is fel lesz hívva annak idején. Református Lelkész Hivatal.

— **Értesítés.** A nagyenyedi kisegítő takarékpénztar tudomására hozza a közönségnek, hogy a mai naptól kezdve pénztáránál elhelyezett újabb betétek a moratorium korlátozása alá nem esnek, azokról „Szabad betétek“ jelzésű könyvecskéket állít ki, melyekből felmondás nélkül bármikor eszközölhetők kivételek.

— **Felkérem a helybeli állami polgári leányiskola volt növendékeit,** hogy a katonák részére hősapkat és kézvédőket kössenek. Pár nap múlva a minták az igazgatóságnál megtekinthetők lesznek. Akiknek nincs módjukban anyagot adni hozzá, az iskola ad hozzávalót. Ilyés Emilia igazgató.

— **Hamis hírek terjesztése.** Egyes romániai lapok párisi és londoni források nyomán német és osztrák-magyar veszteségekről közölnek híreket. Az bizonyos, hogy érthető elfogultság — és rosszhiszeműség vezet a francia-angol lapokat az eddigi német és osztrák-magyar győzelmekért. De ebbe a hibába nem szabadna beleesni a romániai sajtónak. Ne engedje magát felrevezetni, éppen tőlük várjuk el, mint becsületese és jó szomszédoktól, hogy az alaptalan híresztelések rosszul esnek akkor, mikor a déli harcsteren elfoglalt pozíciókat erősen tartjuk, csapataink orosz területen a németekkel együtt előnyomulnak és a németek nap-nap után megsemmisítő csapást mérnek a francia haderőre, melyet immár ketté választottak, sőt Beigumban kiszállott angol csapatokat is megverték, s eddigelé a legdicsebb fegyvertényeket vívták ki.

— **Katonanap Balázsfalván.** Balázsfalván folyó hó 18-án. Öfelsege születésnapján tartott „Katonanap-on” perselygyűjtés útján begyűlt összesen 417 korona. Ugyanezen alkalommal, a mit különösen ki akarunk emelni, Mendel Jakab balázsfalvi lakos, birtokos a Balázsfalva, Kisbalázsfalva és Túrközségekből hadba vonultak családtagjainak a felsegélyezésére 100, azaz száz hektoliter tiszta búzát adományozott. Ugy a perselygyűjtő leányoknak, valamint Mendel Jakab urnak nemes cselekedeteikért a helyi segélyező bizottság hála-köszönetét fejezi ki.

Ezzel egyidejűleg megkivánjuk említeni, hogy a járási főszolgabíró elnöke alatt megalakult a járási segélyező bizottság is, melynek tagjai: Mendel Jakab, Rosián István theol. tanár, Schieszl Károly gyógyszerész, Lengyel Mór szolgabíró, Prekup Gábor, dr. Prie Oktávián, dr. Mákavé Viktor tanárok, dr. Enyedy Lajos és dr. Ordace Kornél ügyvédek. Mindenik bizottsági tag egy-egy körjegyzőségbe osztatott be, köteles levén a helyi bizottságok működését ellenőrizni és a segélykeziót irányítani. Müködésük már is szép eredményt mutatott fel úgy a gyűjtés, mint a segélyosztás körül.

— **Iskolai beiratások.** A Bethlen-kollégium főgimnáziumában: 1. A javító vizsgálatokat a rendes időben, azaz augusztus 31-én d. e. 8 órakor kezdve tartják meg. 2. A helybeli tanulók felvétele és beírása szeptember 1—2 napjain, a vidékieké szeptember 15—17 napjain, a tanév megnyitása szeptember 18-án lesz. A tanítást szeptember 19-én kezdik meg. 3. Az első félévi tandíjak, valamint az internatusi és konviktusai díjaknak a beírás alkalmával esedékes részletei befizetendők.

A nagyenyedi Bethlen-kollégium tanítóképző-intézetében és a korló-iskolájában az 1914—15-ik iskolai év megnyitására nézve a tett intézkedések a következők: 1. A javító vizsgálatok 1914. szeptember 4-én (pénteken) (javító osztályvizsgálat) és szeptember 5-én (szombaton) (javító osztályképesítő vizsgálat) tartatnak meg délelőtt 9 órától kezdődőleg. A tanító-növendékek beiratkozása 1914. szeptember 16. és 17. napjain történik. Az iskolai év megnyitása szeptember 18-án (pénteken) délelőtt 11 órakor; a tanítás szeptember 19-én (szombaton) reggel 8 órakor kezdődik meg. 2. A gyakorló elemi és gazdasági irányú ismétlő-iskola növendékei szeptember 2-án (szerdán) délelőtt 8—11-ig és délután 4—5-ig iratkoznak be. Itt a tanítás szeptember 7-én (hétfőn) reggel 8 órakor kezdődik.

An agyenyedi állami polgári leányiskolában az 1914—15. iskolai év folyó év szeptember hó 1-én kezdődik. Szeptember 1-én, 2-án és 3-án délelőtt 8—12 óráig lesz a növendékek beírása, 1-én a rendes, 2-án délután 3—5 óráig a magántanulók javító vizsgálatát, 3-án délután 4 órától kezdve az elemi iskola V. és VI. osztályából a polgári II. és III. osztályába atlépő növendékek különbözeti vizsgálatát. Szeptember 4-én délelőtt 8 órakor isteni tisztelettel nyitják meg

az iskolai évet. A rendes tanítás szeptember 5-én reggel 8 órakor kezdődik. A beírásnál az új növendékek a megelőző osztály sikeres elvégzését igazoló bizonyítványt, születési bizonyítványt és himmlőoltási bizonyítványt tartoznak bemutatni, régi növendékek pedig mult évi iskolai bizonyítványukat. A beiratásnál minden növendék a következő illetéket tartozik fizetni: beiratási-díj 1 korona, értesítő-díj 1 korona, könyvtár-illeték 1 korona, kirándulási-alap 1 korona, összesen 4 korona. A tandíj 8 korona, melynek első részlete a beiratáskor, a másik fele február 1-én fizetendő. Szegénysorsu, jómagaviseletű s legalább általános jó osztályzata növendékek tandíjmentességet nyerhetnek.

A helybeli állami elemi népiskolákba a beiratások szeptember 1—5. napjain d. e. 8—12 és d. u. 3—5 óráig lesznek. Akik még nem jártak iskolába, tartoznak az anyakönyvvezetőtől születési bizonyítványt hozni. Akik már jártak iskolába, mult évi Értesítő könyveiket sozzák magukkal.

— **A népfőlkelő zászlóalj közsőnete.** A kedden elindult népfőlkelő zászlóalj tisztikara a következő levelet küldötte Papp János gyárigazgatóhoz: A 21/II. népfőlkelő zászlóalj tisztikara és legénysége a határig szerencsésen megérkezett. A bucsuzás alkalmával tanusított oly szíves és kitüntető figyelmükért fogadják Nagyenyed egész közönsége, elsősorban a fáradhatatlan hőliegyek felejtethetetlen hála-köszönetüket. A 21/II. n. p. f. z. j. tisztikara és legénysége nevében: Folberth Ottó z. j. segédtsz.

— **Egy leány, aki mindenáron háboruba akar menni.** Nagy Zseni, marosvásárhelyi születésű, fiatal 16 éves szekely leányt a Kolozsvár felől az északi harcztér felé igyekvő katonavonatról szállította le a forsrítokhoz szigoruan alkalmazkodó katonai hatóság a szatmári vasúti állomáson. Katonaruhában volt, bakancs helyett női cipő volt a lábán és mikor a vonatról leszállt, észrevették s nem engedték vissza. Itt átadták a cseudőröknek, akik vizsont bekisérték a rendőrségre, a honnan kényszerutlevellel küldték haza Marosvásárhelyre. Mikor haza ért Vásárhelyre, a Szekely Napló munka társának mondotta, hogy csak egy-két napig marad otthon, azután nekilát, hogy eljusson valamelyik harcztérre. Nem nyugszik, míg háboruba nem jut. Nem báná, ha ott meg is halna.

— **A friss bankó.** Az Osztrák-Magyar Bank kétkoronás papirpénzt bocsátott ki. Az új bankót fehér velinpapírra nyomtatták. A szövegdal barnás alapján a kék jegykép, annak tojásdad alakú keretében eszményl fej van. Az eszményi fej keretében jobbról és balról magyar és német nyelven szigoru büntető határozat olvasható. Figyelmeztetés a pénzhamisítókknak, hogy a bankjegyek utanzását a törvény szerint büntetik. Jobb felől, a felső sarokban a magyar cimér, balról pedig a császári sas látható. Mindkét sarokban pedig fel van tüntetve a bankjegy névértéke, két korona nyolcz különbözö nemzetiségi nyelven. A bankjegy hátlapján kerettel ellátott zöldes alapon, barnás nyomással magyar és német nyelven az érték-megjelölés: két korona.

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részv.-társ.

— a háboru ideje alatt is — mindennemű sokszorosítási munkát elvállal és gyorsan, olcsón és pontosan készít vilamos üzemi nyomdájában.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság villamos üzemi könyvnyomdájában Nagyenyeden.

— **Az Agrár takarékpénztár részvénytársaság Marosvásárhelyt** értesíti ügyfeleit, hogy úgy a központban mint a nagyenyedi fiókintézetnél a moratorium tartama alatt is elfogad betéteket könyvecskére és folyó számlára eönys kamatozás mellett és azokat a moratorium alatt is megállapodás szerint fizeti vissza. 270 2—

M. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége.

Hirdetmény.

A hadi menetrend helyi vonatainak forgalmában f. hó 27. illetve 28-tól kezdődőleg a következő változások fognak életbelépni:

I.
A Szekelykocsárdról éjjel 2 óra 48 perczkor induló s Tövisre éjjel 4 óra 16 perczkor érkező 564. sz., valamint a Tövisről este 6 óra 57 perczkor induló és Szekelykoocsárdra este 8 óra 14 perczkor érkező 553. számú helyi vonat az alábbi menetrend szerint fognak közlekedni:

Aranyosgyéres—Tövis között:			
564 ** számú vonat	Az állomások nevei	553 * számú vonat	
2:23 éjjel indul	Aranyosgyéres	érkezik 9:26 este	
2:41 " "	Harasztos	" 9:09 "	
3:11 " "	Szekelykoocsárd	" 8:44 "	
3:25 " "	Felvincz	" 7:58 "	
3:52 " "	Nagyenyed	" 7:27 "	
4:17 " "	Tövis	" 6:57 "	

A vonatok az összes megállóhelyeken feltételeesen megállanak.

* Az 553. számú vonat augusztus hó 27-től közlekedik.

** Az 564. számú vonat augusztus hó 28-tól közlekedik.

II.

A Kiskapusról reggel 5 óra 38 perczkor induló s Nagyszebenbe délelőtt 8 óra 10 perczkor érkező 6110. sz., valamint Nagyszebenből délután 5 óra 50 perczkor induló s Kiskapusra este 8 óra 3 perczkor érkező 6127. számú helyi vonat augusztus 27-én megszűntek s helyettük az alábbi menetrend szerinti vonatok fognak közlekedni:

6108 ** számú vonat	Az állomások nevei	6135 * számú vonat	
4:20 éjjel indul	Kiskapus	érkezik 1:23 éjjel	
4:55 " "	Nagyselyk	" 12:53 "	
5:45 " "	Ladamos	" 12:16 "	
6:23 reggel "	Vizakna	" 11:41 "	
6:50 " "	Nagyszeben	" 11:10 "	

A vonatok az összes megállóhelyeken feltételeesen megállanak.

* A 6135. számú vonat augusztus hó 27-től közlekedik.

** A 6108. számú vonat augusztus hó 28 től közlekedik.

Kolozsvár, 1914. augusztus hó 25-én.

Üzletvezetőség.

Értesítés.

Az Első Magyar Általános Biztosító r.-t. nagyenyedi ügynöksége értesíti az igen tisztelt feleket, hogy az összes itt levő és f. év július hó végéig esedékessé vált értékeket a gyulafehérvári főügynökség bekérte. Ezen értékeket a menyiben azok az előirt várakozási időt meg nem haladták, a pénz beküldése mellett a gyulafehérvári főügynökség szolgáltatja ki. A f. év augusztus 1-től a nagyenyedi ügynökségnek beszedés végett küldött és küldendő értékek a lejárat napjától számítva csak 40 napig lesznek az enyedi ügynökségnél visszatartva, mely idő alatt a felek a nyugtákat Földes Ede könyvkereskedésében kiválthatják.

Az Első Magyar Ált. Blzt. r.-t. nagyenyedi ügynöksége.

legjutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala

HIRDETESEKET